

คดีหมายเลขดำที่ ๒๒๖/๒๕๖๔
คดีหมายเลขแดงที่ ๓๗ /๒๕๖๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองอุดรธานี

วันที่ ๓ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง { นางสาวสุนทร สุทธิสาร ผู้ฟ้องคดี
{ เทศบาลตำบลเวียงคุก ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เดิมผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานเทศบาล สังกัดผู้ถูกฟ้องคดี เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ นายอำเภอเมืองหนองคาย ได้มีคำสั่งอำเภอเมืองหนองคาย ที่ ๓๐๑/๒๕๖๒ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด กรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดี ได้ตรวจสอบพบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑ เจ้าหน้าที่ฝ่ายงานพัฒนาและจัดเก็บรายได้ กองคลัง ได้จัดเก็บค่าน้ำประปาจากผู้ใช้น้ำแล้วไม่นำเงินฝากเข้าบัญชีธนาคารของผู้ถูกฟ้องคดี เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับความเสียหายเป็นจำนวนเงิน ๑,๔๕๑,๕๑๑ บาท ภายหลังการสอบ ข้อเท็จจริงเสร็จสิ้น คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดได้เสนอรายงาน ผลการสอบสวนต่อนายอำเภอเมืองหนองคายว่า ผู้ฟ้องคดีในขณะดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองคลัง เมื่อได้รับเงินค่าน้ำประปาพร้อมสำเนาใบเสร็จรับเงินจากเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดเก็บแล้ว ไม่ได้ลงลายมือชื่อกำกับใบเสร็จรับเงินและไม่ได้นำเงินฝากเข้าบัญชีธนาคารของผู้ถูกฟ้องคดี โดยเก็บเงินดังกล่าวไว้เป็นการส่วนตัว พฤติการณ์ถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่โดยจงใจทำให้ ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับความเสียหาย เห็นควรให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบเพิ่มเติมจำนวนที่เบียดบังไป คิดเป็นจำนวนเงิน ๙๘๖,๘๗๘ บาท นายอำเภอเมืองหนองคายพิจารณาแล้วเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการ

/สอบข้อเท็จจริง...

สอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดและได้ส่งสำนวนไปยังกระทรวงการคลังเพื่อตรวจสอบ ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่ง ที่ ๕๑๔/๒๕๖๔ เรื่อง เรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความเห็นของคณะกรรมการ สอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด โดยไม่รอผลการพิจารณาของกระทรวงการคลัง ผู้ฟ้องคดี ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๔ และได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔ อุทธรณ์คำสั่งต่อผู้ถูกฟ้องคดี จากนั้นผู้ถูกฟ้องคดีได้พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแล้ว ไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์และได้รายงานความเห็นพร้อมด้วยเหตุผลไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด หนองคายในฐานะผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์เพื่อพิจารณา ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย ได้พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแล้วมีหนังสือ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ แจ้งผลการพิจารณา อุทธรณ์ไปยังนายอำเภอเมืองหนองคายว่า คำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีฟังไม่ขึ้นและได้มีคำวินิจฉัย ให้ยกอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิดไม่มีพยานหลักฐานที่พิสูจน์ว่าเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดเก็บได้นำส่งเงิน คำน้ำประปาให้แก่ผู้ฟ้องคดี และผู้ถูกฟ้องคดีมีบุคลากรที่ปฏิบัติงานทางด้านการเงินไม่เพียงพอ จนเป็นช่องทางให้เกิดการทุจริตได้โดยง่าย คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด จึงต้องพิจารณาหักส่วนความรับผิดอันเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐ หรือระบบการดำเนินงานส่วนรวมออกด้วย ทั้งนี้ ตามมาตรา ๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติ ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๔

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๕๑๔/๒๕๖๔ เรื่อง เรียกให้ชดใช้ค่าสินไหม ทดแทน ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๔

๒. พิจารณาหักส่วนความรับผิดอันเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของ หน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวมออกในอัตราร้อยละ ๕๐ ของความเสียหาย

ผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า นายอำเภอเมืองหนองคายได้มีคำสั่งอำเภอเมืองหนองคาย ที่ ๓๐๑/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิด ทางละเมิด กรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้ตรวจสอบพบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑ เจ้าหน้าที่ฝ่ายงานพัฒนาและจัดเก็บรายได้ กองคลัง ได้จัดเก็บค่าน้ำประปาจากผู้ใช้น้ำแล้ว ไม่นำเงินฝากเข้าบัญชีธนาคารของผู้ถูกฟ้องคดี เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับความเสียหาย เป็นจำนวนเงิน ๑,๔๕๑,๕๑๑ บาท คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ได้ดำเนินการสอบข้อเท็จจริงและจัดทำรายงานเสนอความเห็นต่อนายอำเภอเมืองหนองคายว่า ผู้ฟ้องคดีในขณะดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองคลัง เมื่อได้รับเงินค่าน้ำประปาพร้อมสำเนา ใบเสร็จรับเงินจากเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดเก็บแล้ว ไม่ได้ลงลายมือชื่อกำกับใบเสร็จรับเงินและ

/ไม่ได้...

ไม่ได้นำเงินฝากเข้าบัญชีธนาคารของผู้ถูกฟ้องคดี โดยเก็บเงินดังกล่าวไว้เป็นการส่วนตัว พฤติการณ์ถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่โดยจงใจทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับความเสียหาย เห็นควรให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบจำนวนที่เบียดบังไป คิดเป็นจำนวนเงิน ๙๘๖,๘๗๘ บาท นายอำเภอเมืองหนองคายพิจารณาแล้วเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด และได้ส่งสำนวนไปยังกระทรวงการคลังเพื่อตรวจสอบ ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งที่ ๕๑๔/๒๕๖๔ เรื่อง เรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด โดยไม่รอผลการพิจารณาของกระทรวงการคลัง ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๔ และได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔ อุทธรณ์คำสั่งต่อผู้ถูกฟ้องคดี จากนั้นผู้ถูกฟ้องคดีได้พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแล้วไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ และได้รายงานความเห็นพร้อมด้วยเหตุผลไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคายในฐานะผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์เพื่อพิจารณา ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคายได้พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแล้วมีหนังสือ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ไปยังนายอำเภอเมืองหนองคายว่า คำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีฟังไม่ขึ้น และได้มีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ ผู้ถูกฟ้องคดีเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของหน้าที่แต่เพียงผู้เดียวที่มีหน้าที่ในการรับเงินค่าน้ำประปาเพื่อนำฝากธนาคาร ประกอบกับผู้ฟ้องคดีได้บันทึกยอดเงินค่าน้ำประปาที่จัดเก็บได้ลงในสมุดบันทึกส่วนตัว กรณีจึงรับฟังได้ว่าเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดเก็บได้นำส่งเงินค่าน้ำประปาให้แก่ผู้ฟ้องคดีแล้ว ผู้ฟ้องคดีได้ยอมรับข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด คณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ตลอดจนพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรเวียงคุกว่า ผู้ฟ้องคดีได้เก็บค่าน้ำประปาไว้เป็นการส่วนตัว และแม้ผู้ถูกฟ้องคดีจะมีเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานทางด้านการเงินอย่างเพียงพอหรือมีมาตรการในการตรวจสอบที่ดีเพียงใดก็ไม่อาจป้องกันการทุจริตได้ เนื่องจากผู้ฟ้องคดีมีเจตนาเบียดบังเงินของผู้ถูกฟ้องคดีไปเป็นของตนโดยทุจริต ดังนั้น คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดจึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาหักส่วนความรับผิดอันเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวม

ศาลเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ได้จากคำให้การเพียงพอที่จะพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดได้โดยไม่ต้องดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงจนครบทุกขั้นตอนตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓

ศาลออกนั้งพิจารณาคดีครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๖ โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์เป็นหนังสือของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลได้ตรวจพิจารณาพยานหลักฐานในคำฟ้องและคำให้การแล้ว

/ข้อเท็จจริง...

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ขณะที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองคลัง สังกัดผู้ถูกฟ้องคดี นายอำเภอเมืองหนองคายได้มีคำสั่งอำเภอเมืองหนองคาย ที่ ๓๐๑/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด กรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้ตรวจสอบพบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑ เจ้าหน้าที่ฝ่ายงานพัฒนาและจัดเก็บรายได้กองคลัง ได้จัดเก็บค่าน้ำประปาจากผู้ใช้น้ำแล้วไม่นำเงินฝากเข้าบัญชีธนาคารของผู้ถูกฟ้องคดี เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับความเสียหายเป็นจำนวนเงิน ๑,๔๕๑,๕๑๑ บาท ภายหลังการสอบข้อเท็จจริงเสร็จสิ้น คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดได้เสนอรายงานผลการสอบสวนต่อนายอำเภอเมืองหนองคายว่า ผู้ฟ้องคดีในขณะดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองคลัง เมื่อได้รับเงินค่าน้ำประปาพร้อมสำเนาใบเสร็จรับเงินจากเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดเก็บแล้ว ไม่ได้ลงลายมือชื่อกำกับใบเสร็จรับเงินและไม่ได้นำเงินฝากเข้าบัญชีธนาคารของผู้ถูกฟ้องคดี โดยเก็บเงินดังกล่าวไว้เป็นการส่วนตัว พฤติการณ์ถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่โดยจงใจทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับความเสียหาย เห็นควรให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบเพิ่มจำนวนที่เบียดบังไป คิดเป็นจำนวนเงิน ๙๘๖,๘๗๘ บาท นายอำเภอเมืองหนองคายพิจารณาแล้วเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดและได้ส่งสำนวนไปยังกระทรวงการคลังเพื่อตรวจสอบต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่ง ที่ ๕๑๔/๒๕๖๔ เรื่อง เรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด โดยไม่รอผลการพิจารณาของกระทรวงการคลัง ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๔ และได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔ อุตสาหกรรมคำสั่งต่อผู้ถูกฟ้องคดี จากนั้นผู้ถูกฟ้องคดีได้พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแล้วไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์และได้รายงานความเห็นพร้อมด้วยเหตุผลไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย ในฐานะผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์เพื่อพิจารณา ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคายได้พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแล้วมีหนังสือ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ไปยังนายอำเภอเมืองหนองคายว่า คำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีฟังไม่ขึ้นและมีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล

ศาลได้ตรวจพิจารณากฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๕๑๔/๒๕๖๔ เรื่อง เรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ ที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดี ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ บัญญัติว่า ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิด จำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

/พ.ศ. ๒๕๖๔...

พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน แก่ผู้เสียหายเพื่อการละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดใช้ ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวแก่หน่วยงานของรัฐได้ ถ้าเจ้าหน้าที่ได้กระทำการนั้นไปด้วยความจงใจ หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง วรรคสอง บัญญัติว่า สิทธิเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ตามวรรคหนึ่งจะมีได้เพียงใดให้คำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรม ในแต่ละกรณีเป็นเกณฑ์โดยมิต้องให้ใช้เต็มจำนวนของความเสียหายก็ได้ วรรคสาม บัญญัติว่า ถ้าการละเมิดเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงาน ส่วนรวม ให้หักส่วนแห่งความรับผิดชอบดังกล่าวออกด้วย มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่ เจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ผู้นั้นอยู่ในสังกัด หรือไม่ ถ้าเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ถ้ามิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ให้บังคับ ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๒ บัญญัติว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่หน่วยงานของรัฐได้ใช้ให้แก่ผู้เสียหายตามมาตรา ๘ หรือในกรณีที่ เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา ๑๐ ประกอบกับมาตรา ๘ ให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้ เจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระเงินดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนด และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งมีผลใช้บังคับขณะเกิดเหตุพิพาท ข้อ ๑๐ กำหนดว่า ให้หน่วยงานคลังบันทึกเงินที่ได้รับ ในสมุดเงินสด ภายในวันที่ได้รับเงินสด... โดยแสดงให้เห็นทราบว่าได้รับเงินตามฎีกา ใบเสร็จรับเงินหรือ เอกสารอื่น เล่มใด เลขที่ใด จำนวนเท่าใด ข้อ ๑๑ กำหนดว่า เมื่อสิ้นเวลารับเงินให้เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ จัดเก็บหรือรับชำระเงิน นำเงินที่ได้รับพร้อมสำเนาใบเสร็จรับเงิน และเอกสารอื่นที่จัดเก็บ ในวันนั้นทั้งหมดส่งต่อเจ้าหน้าที่การเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำเงินฝากธนาคาร กรณีที่นำฝากธนาคารไม่ทันให้เก็บรักษาไว้ในตู้নিরภัย ข้อ ๑๒ กำหนดว่า ให้หน่วยงานคลังจัดให้มีการตรวจสอบจำนวนเงินที่เจ้าหน้าที่จัดเก็บและนำส่งกับหลักฐาน และรายการที่บันทึกไว้ในสมุดเงินสดว่าถูกต้องครบถ้วนแล้วหรือไม่ หากการตรวจสอบปรากฏว่าถูกต้องแล้ว ให้ผู้ตรวจ แสดงยอดรวมเงินรับทั้งสิ้นตามใบเสร็จรับเงินทุกฉบับที่ได้รับในวันนั้นไว้ในสำเนาใบเสร็จรับเงิน ฉบับสุดท้ายและลงลายมือชื่อกำกับไว้ด้วย

คดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในระหว่างเดือนสิงหาคม ๒๕๖๐ ถึงเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่เกิดเหตุพิพาท ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองคลัง สังกัดผู้ถูกฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงหน้าที่ตามข้อ ๑๐ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน

/การเบิกจ่าย...

การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕ ที่จะต้องบันทึกเงินค่าน้ำประปาที่ได้รับในสมุดเงินสดภายในวันที่ได้รับเงินสด เพื่อแสดงให้เห็นทราบว่าได้รับเงินตามใบเสร็จรับเงินเล่มใด เลขที่ใด จำนวนเงินเท่าใด และเมื่อสิ้นเวลา รับเงินในแต่ละวันผู้ฟ้องคดีต้องนำเงินที่ได้รับไปฝากธนาคาร หากนำฝากธนาคารไม่ทัน ผู้ฟ้องคดี ก็ต้องนำเงินไปเก็บรักษาไว้ในตู้নিরภัย ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าวผู้ฟ้องคดีต้องตรวจสอบจำนวนเงิน ที่เจ้าหน้าที่จัดเก็บและนำส่งกับหลักฐาน และรายการที่บันทึกไว้ในสมุดเงินสดว่าถูกต้องครบถ้วนแล้ว หรือไม่ หากการตรวจสอบปรากฏว่าถูกต้อง ผู้ฟ้องคดีต้องแสดงยอดรวมเงินรับทั้งสิ้น ตามใบเสร็จรับเงินทุกฉบับที่ได้รับในวันนั้นไว้ในสำเนาใบเสร็จรับเงินฉบับสุดท้ายและลงลายมือชื่อ กำกับไว้ แต่ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีเกี่ยวกับการรับเงินค่าน้ำประปาในคดีนี้ ผู้ฟ้องคดี ได้ให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิดว่า "...เหตุที่หลังใบเสร็จรับเงิน มีเพียงลายมือชื่อผู้ส่งเงินแต่ไม่มีลายมือชื่อผู้รับเงิน เพราะเนื่องจากผู้มีหน้าที่จัดเก็บขอผิดก่อนไว้ก่อน แต่ขอส่งเท่าที่จัดเก็บได้ไปก่อนส่วนที่เหลือจะนำเอาไปเก็บและส่งเพิ่มเติมภายหลัง ส่วนที่รับไว้ก่อนนั้น จะลงในสมุดโน้ตทำเป็นตารางคุมไว้ ส่วนหมู่บ้านไหนเก็บเงินได้ครบตนจะลงลายมือชื่อพร้อมประทับ วันที่รับเงินเพื่อนำส่ง ส่วนเงินที่ตนเองรับไว้และยังไม่ได้้นำส่งมียอดรวมทั้งสิ้น ๙๒๓,๙๘๑ บาท" จากถ้อยคำดังกล่าวจึงเป็นการยอมรับว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับเงินค่าน้ำประปาพร้อมสำเนาใบเสร็จรับเงิน จากเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดเก็บแล้ว และได้เก็บเงินดังกล่าวไว้ในความครอบครองของตน โดยไม่ได้นำเงินฝากเข้าบัญชีธนาคารของผู้ถูกฟ้องคดีหรือเก็บรักษาไว้ในตู้নিরภัย แล้วแต่กรณี พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงถือเป็นการจงใจฝ่าฝืนข้อ ๑๐ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒ ของระเบียบข้างต้น และทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับความเสียหายจากการไม่ได้รับเงินรายได้ฝากเข้าบัญชีธนาคารของผู้ถูกฟ้องคดี กรณีจึงเป็นการกระทำละเมิดตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดี ตามมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ สำหรับประเด็นว่าผู้ฟ้องคดี ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดีเพียงใด เห็นว่า คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบละเมิดได้ตรวจสอบยอดเงินค่าน้ำประปาตามใบเสร็จรับเงินตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๖๐ ถึงเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๑ ประกอบการให้ถ้อยคำของเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่จัดเก็บค่าน้ำประปาแล้ว เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีได้เก็บเงินค่าน้ำประปาไว้กับตนเองรวมเป็นจำนวนเงิน ๙๘๖,๘๗๘ บาท ซึ่งในชั้นการอุทธรณ์คำสั่งที่พิพาท รวมทั้งในชั้นการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ผู้ฟ้องคดี ไม่เคยโต้แย้งในประเด็นเกี่ยวกับจำนวนค่าเสียหายดังกล่าว กรณีจึงรับฟังเป็นที่ยุติว่า ผู้ถูกฟ้องคดี ได้รับความเสียหายจากกระทำละเมิดของผู้ฟ้องคดีในกรณีนี้ตามจำนวนเงินข้างต้น และเมื่อได้คำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำแล้ว เห็นว่า การที่ผู้ฟ้องคดี

/เก็บเงิน...

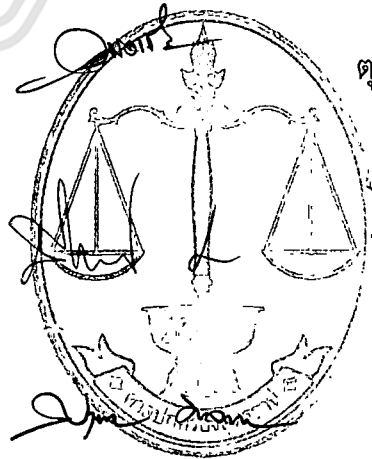
เก็บเงินค่าน้ำประปาที่จัดเก็บได้ระหว่างเดือนสิงหาคม ๒๕๖๐ ถึงเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๑ ไว้ในความครอบครองของตน โดยขณะที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นเวลาหลังจากวันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับเงินดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลาประมาณ ๓ ปี ผู้ฟ้องคดียังคงไม่ได้นำเงินที่อยู่ในครอบครองส่งคืนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีแต่อย่างใด พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีที่เก็บเงินของทางราชการซึ่งมีจำนวนมากไว้เป็นเวลานานโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรยอมเข้าข่ายเป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่นอันถือเป็นการทุจริต การกระทำละเมิดของผู้ฟ้องคดีในคดีนี้จึงเป็นกรณีที่ร้ายแรงที่สมควรต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายเต็มจำนวน ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่ง ที่ ๕๑๔/๒๕๖๔ เรื่อง เรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดีเป็นจำนวนเงิน ๙๘๖,๘๗๘ บาท จึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบ คำสั่งดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย สำหรับข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ถูกฟ้องคดีมีบุคลากรที่ปฏิบัติงานทางด้านการเงินไม่เพียงพอจนเป็นช่องทางให้เกิดการทุจริตได้โดยง่าย คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดจึงต้องพิจารณาหักส่วนความรับผิดชอบอันเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวมออกด้วย เห็นว่าความเสียหายที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับในคดีนี้เกิดจากการที่ผู้ฟ้องคดีจงใจกระทำโดยทุจริตต่อผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อให้ได้รับความเสียหาย ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจกล่าวอ้างความผิดหรือความบกพร่องของผู้ถูกฟ้องคดีหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวมเพื่อหักส่วนความรับผิดชอบจากการกระทำดังกล่าว ข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจรับฟังได้

พิพากษายกฟ้อง

นายฉลองชัย สติത്യสัมพันธ์
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองอุดรธานี

นายธีระวัช ดำขำ
ตุลาการศาลปกครองอุดรธานี

นางสาวณัฐชญา พลศักดิ์
ตุลาการศาลปกครองอุดรธานี

ตุลาการเจ้าของสำนวน

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายยรรยง ธีญะพิพงค์

